

kunde bringe os til at gaae med det ærede Medlem, som reiste Modstand imod Loven (Nosenørn). Derimod troer jeg ikke, vi kunne være enige med ham i hans Grunde, men at vi tværtimod maae finde de Grunde langt mere antagelige, som saa ofte her i Salen ere fremfalte for at formaae vedkommende Minister til at paabegynde et Salg af Sorø Akademies Eiendomme, men som indtil nu, under den nærværende høitærede Minister, ikke have ført til Andet end Udsagn om, at det vel turde være rigtigt og at man ogsaa vilde forberede og derefter paabegynde Salg. Den Grund, der vel stærkest taler for, at vi skulde understøtte denne og lignende Love, er den, at det jo er utvivlsomt, at i statsøkonomisk Henseende, i hvilken Retning man saa tager det, ere slige Eiendomme langt fordeelagtigere for det Almene, naar de ere i private Folks Hænder, end naar de ere hos Staten, det giver Anledning til, at Landet ganske anderledes faaer et Opsving i enhver Henseende, end naar slige Eiendomme ligge under Statsstyrelsens Hænder. Det er ogsaa en af de Grunde, der have været anførte for Salg af slige Eiendomme, at Staten ikke kan forvalte godt; det er i det Hele taget umuligt for Statsstyrelsen at være en god Gudsforvalter, og overhovedet at forvalte hvilken som helst af slige Bedrifter. Endelig har det jo ogsaa været anerkjendt, at det vil være langt fordeelagtigere for Staten at sælge slige Eiendomme, end at beholde dem, og naar det ærede Medlem selv taler om alle de Krav, der gjøres til Sorø Akademi, hvorfor da ikke sælge, for at Sorø Akademi kan faa større Indtægter, hvad den ærede Minister jo klart har godtgjort vil være Tilfældet ved et heldigt Salg. De Indvendinger, det ærede Medlem gjorde, ere jo for Størstedelen besvarede. Jeg skal dog minde om, at naar han anker over det Ufuldstændige i de Dpgivelser, der ere anførte i Motiverne, saa vil det jo blive Salgsconditionerne, som nærmest vilde have at fremhæve alle de Punkter, han i den Henseende nævnte, og disse Salgsconditioner behøve jo naturligviis ikke i dette Dieblik at foreligge. Hvad det angaaer, at det skulde være langt sikkrere for Sorø Akademi at beholde sine Eiendomme end at have Capitaler, saa kan det dog umuligt anvendes i

nærværende Tilfælde, hvor der er betinget en saa betydelig Afgift i Korn, som bliver fast og altsaa ikke kan forspilbes; den kan hverken anvendes til Theater eller nogen som helst anden usikker Speculation, og den Deel, der skal udbetales, og som er det eneste Beløb, der kunde være Tale om at anvende paa denne Maade, kan jo ublaanes i Forbeidomme, saa staae Pengene i alt Fald lige saa sikkre, som om man beholder Eiendommen. Hvad angaaer den store Canon i Korn, saa deler jeg maaskee ikke den Mening, at det skulde være fordeelagtigt at sælge paa denne Maade. Der har naturligviis været Tider, da Kornet stod meget lavt, hvor det vilde have været overordentlig fordeelagtigt og hvor det har været fordeelagtigt at paalægge en Afgift i Sæd, men Priserne have i de senere Aar været saa høie, at det let turde være muligt, at det var langt fordeelagtigere at tage Beløbet i Penge og ikke i Korn. Jeg anfører dette for at erindre om, at det ikke ubetinget kan anses fordeelagtigt at bestemme en Deel af Kjøbesummen i Sæd. Jeg kan ikke Andet end glæde mig over, at det endelig er kommet saa vidt, at vi ville begynde paa i Virkeligheden at hylde de rette Principer for, hvad Staten skal give sig af med. Den foreliggende Lov er et Skridt paa den rette Vej, og jeg haaber det vil blive efterfulgt, saa at idetmindste Noget af Sorø Skove ogsaa maa gaae over i private Hænder. Det er os Alle bekjendt, hvilken forholdsvis ringe Nettoindtægt disse Skove give i Sammenligning med Salgsværdien af andre lignende Skoveiendomme. Om man end ikke vilde sælge det hele Skovareal, saa er det dog vistnok ikke fornødent, at Sorø Akademi beholder sit store Skovareal under en overordentlig kostbar Bestyrelse; thi man glemme aldrig, at det, den private Mand har i Udgifter til Lønninger, til Bygninger og Reparationer, langt overstiges ved Statens Eiendomme. Paa Staten have alle mulige Menneffer, Smaa og Store, Speculation, og det er næsten umuligt at værges sig derimod; selv den nidkjæreste Minister vil være udsat for tilsidst at maatte give efter for Anmodninger, som ingen privat Mand vilde laane Dre til. Jeg kan ikke troe Andet, end at Thinget i det Hele med Glæde seer, at Ministeren